

HRVATSKO KEMIJSKO DRUŠTVO

Redovita Godišnja skupština Hrvatskoga kemijskog društva za 1976. godinu

Redovita Godišnja skupština Hrvatskoga kemijskog društva održana je u uto-rak 13. travnja 1976. godine od 17,15 do 19,45 sati u predavaonici Zavoda za organ-sku kemiju i biokemiju PMF, Strossmayerov trg 14, Zagreb.

Prema običaju predsjednik P. Mildner održao je predavanje pod naslovom: »Studij termodinamskih promjena u procesu vezanja liganada za proteine«.

Nakon predavanja predsjednik je pozdravio skupštinu i predložio slijedeći dnevni red:

1. Biranje dvojice zapisničara i dvojice ovjervitelja zapisnika.
2. Izvještaji: tajnika, blagajnika, glavnog urednika društvenih publikacija, pro-čelnika sekcija i komisija, predstavnika pri Uniji kemijskih društava Jugoslavije, te Nadzornog odbora.
3. Diskusija o izvještajima.
4. Diskusija i rješavanje o prijedlozima koji su podneseni Skupštini u skladu s čl. 34, točka i) Statuta.
5. Razrješnica Upravnom, Redakcijskom i Nadzornom odboru.
6. Izbor funkcionara Društva za vrijeme 1976—1978.
7. Prijedlog za izbor prof. P. Chandre za počasnog člana HKD.
8. Razno.

Skupština je jednoglasno prihvatila dnevni red.

Prisutni: I. Bregovec, I. Butula, N. Ciković, J. Čaja, S. Čajavec, V. Čaplar, D. Čukman, A. Dürriegl, Ž. Fuks, T. Gojmerac, A. Graovac, Lj. Grlić, H. Iveković, N. Ivičić, K. Jakopčić, Z. Jeričević, N. Kallay, B. Kamenar, D. Keglević, B. Knežević, J. Kniewald, B. Korpar, O. Kronja, B. Ladešić, M. Ladika, B. Lončar, B. Lovreček, A. Lutkić, Z. Majerski, Z. Maksić, Z. Maleković, S. Maričić, Z. Meić, I. Mihaljević, P. Mildner, M. Mirnik, B. Mulac, N. Osmak, D. Palanović, N. Petric, I. Piljac, N. Pravdić, M. Pribanić, B. Ries, I. Ružić, M. Sanković, M. Sikirica, V. Simeon, Vl. Simeon, D. Stefanović, D. Sunko, D. Škarić, V. Škarić, A. Šolc, I. Šoštarić, B. Težak, D. Težak, M. Tomašković, N. Trinajstić, Š. Valenteković, Z. Valinger, Lj. Vitale, P. Vrkljan i V. Vukelić.

Ad 1) Predsjednik P. Mildner predlaže za zapisničare V. Čaplar i T. Gojmerac, a za ovjervitelje zapisnika I. Bregovca i Z. Maksića, što Skupština jednoglasno prihvaća.

Z. Meić

Izvještaj tajnika

U razdoblju od prethodne godišnje skupštine, koja je održana 16. travnja 1975., Hrvatsko kemijsko društvo vršilo je raznovrsnu aktivnost u skladu sa Statutom. U tom razdoblju Upravni odbor sastao se 5 puta i koordinirao djelatnosti o kojima je u ovome izvještaju riječ.

U toku proteklih godina dana postignut je niz znatnih uspjeha, koji su rezultat usmjerenosti HKD u smislu širenja znanstvenih dostignuća na području kemije. Istaknuo bih izlazak iz tiska knjige Cvitaša i Kallaya: »Fizičke veličine i jedinice međunarodnog sustava (SI)«, prve edicije te vrste u izdanju našeg Društva. Knjiga je rezultat ne samo izvanrednog rada i zalaganja autora, nego i razumijevanja struč-njaka da svojim primjedbama i prijedlozima podignu kvalitet edicije na zavidnu razinu. Financijska pomoć Fonda za naučni rad SRH, Sveučilišta i nekih privrednih

organizacija udruženog rada omogućila je da knjiga svojom cijenom bude pristupačna svakome. Treba pohvaliti i izvrstan tisak i opremu koji je ostvario Grafički zavod Hrvatske.

U protekle dvije godine izdano je još nekoliko knjiga naših članova u izdanju drugih izdavačkih kuća. To su K. Humski: Reakcijski mehanizam u organskoj kemiji, Školska knjiga, Zagreb 1974; N. Trinajstić: Molekularne orbitale u kemiji, Školska knjiga, Zagreb 1974. i Z. Maksić: Kvantna kemija, Liber, Zagreb 1976. Treba istaknuti visoki kvalitet i suvremenost tema ovih monografija.

Upornim radom redakcijskog odbora, a posebno pomoćnih urednika časopisa *Croatica Chemica Acta* ne izlazi više sa zakašnjenjem. Izašao je prvi broj časopisa za 1976. godinu, a u tisku je i drugi od ukupno 4 predviđena. Osim toga i broj objavljenih radova veći je nego ranijih godina, a porastao je i broj priloga autora iz inozemstva. Ovo je također neobično vrijedan uspjeh djelatnosti HKD-a.

Prije otprilike godinu dana HKD se priključio Zajednici prirodoslovnih društava Hrvatske. Prvi rezultat je suradnja s redakcijom časopisa »Priroda«, te je drugi ovogodišnji svezak specijalni broj koji je uredilo Društvo i ispunilo priložima naših članova, Borčića, Cvitaša, Graovca, Gutmana, Maksića, Pribanića, Raosa, Trinajstića i dr. Ovaj broj »Prirode« je posvećen 90. obljetnici Hrvatskoga prirodoslovnog društva i 100. obljetnici prvoga kemijskog zavoda Sveučilišta u Zagrebu. Nadalje, Zajednica je organizirala niz popularnih predavanja »Prirodne znanosti danas«, a prvi predavači iz reda HKD bit će Klasinc i Trinajstić. Očekujemo da će suradnja sa Zajednicom biti ne samo stalna, nego i bogatija.

Putem Zajednice prirodoslovnih društava u znanstvenom i stručnom, te djelovanjem putem Asocijacije naučnih unija Jugoslavije i u širem smislu, trebala bi znanost zauzeti istaknutije mjesto u cjelokupnom društvu.

Na sjednici Upravnog odbora potaknuta je inicijativa da se proširi broj počasnih članova HKD. Izražena je tendencija da se na poticaj pojedinih sekcija predlože za tu počast oni znanstveni radnici iz inozemstva, koji su već do sada aktivno sudjelovali u pojedinim manifestacijama društva i koji su u ličnom kontaktu sa našim članovima pokazali interes i pružili adekvatnu pomoć. Na prijedlog Biokemijske sekcije Upravni odbor se saglasio da se za počasnog člana sada izabere prof. P. Chandra (Frankfurt). Sa strane Biokemijske sekcije ponuđeno je počasno članstvo također i prof. Aldridgeu (Carshalton) i prof. Vernonu (London), pa će u slučaju njihovog pozitivnog odgovora Upravni odbor nakon razmatranja predložiti Skupštini da i njih izabere za počasne članove.

HKD je uz Sveučilište i Zavod za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti JAZU suorganizator dviju značajnih manifestacija. Prva je proslava 100. obljetnice prvog kemijskog zavoda Sveučilišta u Zagrebu, koja će se održati 21. travnja 1976. Tom prilikom otkrit će se spomen-ploča na zgradi u Novoj Vesi 1, gdje je bio smješten Zavod. Prigodna predavanja održat će prof. D. Grdenić, prof. M. Deželić i prof. H. Tartalja sa suradnicima.

Druga je manifestacija Sastanak kemičara Hrvatske u veljači 1977. u suorganizaciji sa Savezom kemičara i tehnologa. Naši predstavnici surađuju u organizacijskom odboru, a Biokemijska sekcija organizira u okviru tog Sastanka Jugoslavenski simpozij o enzimima. Pored toga HKD je suorganizator i 1. Jugoslavenskog simpozija o tenzidima, zajedno s Jugoslavenskim komitetom za tenzide.

Međutim, djelatnost HKD nije bila tako uspješna u svim područjima djelatnosti. Osnivanjem većeg broja sekcija Društva, neke su aktivnosti umanjene, a neke su gotovo zamrle. Tu prije svega mislim na održavanje kolokvija od općeg interesa, odnosno onih koji bi to trebali biti. Čak i u slučaju da se takav kolokvij održi, interes i posjet su tako slabi da se postavlja pitanje smisla njihovog postojanja. Donekle je bolje stanje u sekcijским kolokvijima, ali je to ujedno i pretežit dio aktivnosti po sekcijama. Ova Skupština trebala bi o tome raspraviti. Za sada nedovoljno efikasnu suradnju sa SKTH i usklađivanje rada u zajedničkim sekcijama HKD i SKTH treba svakako razmotriti. U proteklom periodu održano je ukupno 27 kolokvija, pretežno u predavaonici Zavoda za organsku kemiju i biokemiju i Institutu »Ruđer Bošković«.

U toku 1975. kupljeno je i dobiveno na poklon knjiga, kojih je broj nešto veći nego ranije. Recenzije knjiga objavljuju se u CCA i njihov broj je porastao. Broj prispjelih časopisa nešto se smanjio, što je činjenica koja nas zabrinjava. U tablici je naveden pregled prispjelih publikacija.

	Knjige	Časopisi		ukupno
		domaći	strani	
Kupnjom	35	1	125	126
Zamjenom	1	22	129	151
Poklonom	138	1	15	16
Sveukupno	174	24	269	293

Problem smještaja knjiga i časopisa, kao i uvez i nadalje su akutni. Iako postoje slabi izgledi da se stanje poboljša, potrebno je to spomenuti. Centralna kemijska biblioteka i dalje je otvorena radnim danom od 8—19 sati, a prve subote u mjesecu od 8 do 13 sati. Prošle godine poslužilo se bibliotekom 1268 čitalaca, a posuđeno je ukupno 3295 svezaka. U završnoj obradi je Katalog kemijske periodike u Zagrebu — novo izdanje nakon punih 7 godina.

Članarine i pretplata na CCA stizali su 1975. bolje, nego ranije, ali još uvijek ima članova koji ne ispunjavaju to svoju obavezu. U Društvo se upisuju i novi članovi, čiji je broj relativno malen, ali je značajno da se sada upisuje više studenata. Društvo sada broji 685 članova.

K. Jakopčić

Izvještaj blagajnika

Na temelju financijske dokumentacije Hrvatskog kemijskog društva u 1975 god. Upravni odbor predlaže Skupštini na odobrenje i prihvaćanje ovaj

PREGLED PRIHODA I RASHODA SA STANJEM NA DAN 31. 12. 1975.

Prihodi:		Din	Din
1. Saldo 31. 12. 1974. (na svim računima)		507.785,09	
2. Članarina i čl. pretplata na CCA		37.528,70	
3. Prodaja CCA i »Fiz. kem. veličine«		54.650,70	
4. Prodaja CCA (za devizna sredstva)		8.142,00	
5. Oglasi i katalog		4.100,00	
6. Dotacije			
Republ. fond za naučni rad			
— za CCA	215.000,00		
— za kolok. i biblioteku	25.000,00		
— za Ljetnu školu	48.000,00		
— Jug. i medj. znan. skupove	24.000,00		
Sveučilište u Zagrebu za »Fiz. kem. veličine«	20.000,00		
Unija za uvršt. CCA u CCY	291.350,00		
Dit za Sastanak kemičara	500,00	623.850,00	
7. Kamati		4.636,90	
8. Namjenska sred. za st. izgr.		1.844,65	1.242.538,04
Rashodi:			
1. Troškovi izdav. djelatnosti			
CROATICA CHEMICA ACTA	292.813,15		
FIZIČKO KEM. VELIČINE	38.393,65	331.206,80	
2. Troškovi biblioteke		6.930,80	
3. Troškovi kolokvija		11.900,00	
4. Troškovi služb. putovanja		24.736,00	
5. Režijski troškovi		23.796,80	
6. Administr. — OD sa dopr. (50%)		48.501,55	
7. Prilog Memorijalnoj fundaciji prof. Coulsona	US \$ 250,00	4.252,40	
8. Sastanak kemičara		2.455,30	
9. Ljetna škola — pošt. troškovi		1.477,85	455.257,50

Saldo 31. 12. 1975. (na svim računima)		787.280,54
Od toga:		
na žiro računu		439.489,08
u blagajni		9.142,50
na računu depozita		9.142,50
na izdvojenom rnu za stamb. izgradnju		10.484,11
na deviznom računu		
	US \$	18.951,29
	LSTG	57,38
	Can. \$	24,14
	Sfrs	1.584,68
	Hfl	60,06
		316.348,20
		2.329,20
		401,95
		7.876,75
		340,10

Napomena:

Na računima HKD-a nalazila su se 31. 12. 75. još i sredstva Unije kem. društava Jugoslavije za izdavanja CCY u iznosu od Din 140.126,30 dok Acta Pharmaceutica Jugoslavica nije imala pozitivan saldo.

Za slijedeće razdoblje predlažemo Skupštini ovaj

PRORAČUN

prihoda i rashoda za 1976. godinu

Prihodi:	Din	Din
1. Saldo 31. 12. 1975. (na svim računima)	787.280,54	
2. Članarina i čl. pretplata na CCA	20.000,00	
3. Pretplata-prodaja CCA i ostalih publikacija	55.000,00	
4. Prodaja CCA (za devize)	10.000,46	
5. Oglasi	4.000,00	
6. Kamati	15.000,00	
7. Dotacije	300.000,00	1.191.281,00
Rashodi:		
1. Troškovi izdav. djelatnosti	1.016.981,00	
2. Troškovi biblioteke	50.000,00	
3. Troškovi kolokvija	15.000,00	
4. Troškovi službenih putovanja	20.000,00	
5. Režijski troškovi	29.000,00	
6. Troškovi admin. s dopr. (50%)	58.000,00	
7. Članarina Uniji	2.300,00	1.191.281,00

Predviđeni proračun prihoda i rashoda odgovara potrebama za produženje dosadašnjih, kao i planiranih novih djelatnosti Društva u 1976. godini, pa ga predlažemo Skupštini na odobrenje.

B. Težak:

Izvještaj glavnog urednika društvenih publikacija

Redakcijski odbor održao je u proteklom periodu 22 sastanka. U tom razdoblju primljeno je i pregledano rukopisni materijal za CCA 47 (1975) 1—4. Prvi broj izašao je iz štampe 28.05.1975., drugi 15.10.1975., treći 12.03.1976. i četvrti 16.02.1976.

Od dana zaključenja do izlaska iz Štampe proteklo je za prvi broj 115 dana, za drugi 255, za treći 250, a za četvrti 225 dana.

CCA vol. 47 (1975) ima ukupno 616 strana, 122 strana priloga, 61 dokumentacionu karticu i 4 oglasa. Na redovitim stranicama objavljeno je 27 originalnih radova, 3 bilješke, 2 prethodna saopćenja, 30 radova s konferencije, a na stranama priloga objavljena su 2 članka povodom 100. godišnjice sveučilišne kemijske nastave u Hrvatskoj i 100. obljetnice konvencije o metru, 32 recenzije knjiga, 1 izvod iz disertacije, upute autorima, bibliografija znanstvenih i stručnih radova iz kemije na području Hrvatske, društvene obavijesti i statut HKD-a.

Od originalnih radova, bilježaka i prethodnih saopćenja objavljeno je u CCA 47 (1975) iz opće i teorijske kemije 1 autorski pregled i 19 rada, iz strukturne kemije 2 rada, iz kemijske sinteze 8 rada, analitičke kemije 2 rada i biokemije 1 rad i 30 radova s konferencije za područja biokemije.

Od 16.04.1975. stiglo je u redakciju 132 rukopisa, od kojih je objavljeno 60, u postupku se nalazi 61 rad, 6 rada je odbijeno, a 6 povučeno.

Od ukupno 140 recenzenata angažirano je iz inozemstva 114, iz naše zemlje 26, i to iz Zagreba 18, Ljubljane 5 i Beograda 3.

Zbog odlaska na specijalizaciju u inozemstvo dosadašnji tehnički urednici T. Cvitaš i Vl. Simeon su se zahvalili na dužnosti, a na njihovo mjesto je redakcija izabrala Z. B. Maksića i M. Pribanića. Novi tehnički urednici započeli su uređivanje broja 4 od 1975. godine.

Stanje u 1976. god. je slijedeće: Broj 1 je izašao iz štampe 20.02. 1976., a prelomljene stranice broja 2 nalaze se na korekturi kod autora. Izlaženje ovog broja očekuje se krajem travnja. Od dana zaključenja do izlaska iz štampe proteklo je za prvi broj 74 dana, a za drugi broj će taj period iznositi otprilike 80 dana. Tehnički urednici, pomoćni tajnik i ostali članovi redakcije su uložili veliki napor da se skрати rok izlaženja časopisa i da ubuduće izlazi na vrijeme u pripadajućim tromjesečjima. Redakcija je u tome potpuno uspjela i sada bi trebalo povećati broj naslova, što je od vitalne važnosti za budućnost i međunarodnu vrijednost časopisa.

PREGLED

podataka o štampanju, sadržaju i troškovima izdavanja
CROATICA CHEMICA ACTA 47 (1975)

Opći podaci	No. 1	No. 2	No. 3	No. 4
Redakcija zaključena	03.02.75.	03.02.75.	07.07.75.	07.07.75.
Izašao iz štampe	28.05.75.	15.10.75.	12.03.76.	17.02.76.
Opseg				
Redovitih stranica	70	92	344	110
Stranica priloga	24	26	6	66
Dokument. kartica	9	13	28	11
Oglasa	1	1	1	1
Sadržaj				
Orig. znanst. radova	7	10	—	10
Bilješke	1	2	—	—
Prethodna saopćenja	1	1	—	—
Recenzije	6	13	—	13
Radovi s konferencije	—	—	30	—
Autorski pregledi	—	—	—	1
Troškovi				
Tisak	46.560,00	53.870,00		73.000,00
Tehnička redakcija	5.664,65	18.744,00		28.657,05
Administracija	10.480,90	11.403,90	13.279,60	13.337,15
Otprema	4.312,20	1.878,65	1.619,20	2.751,90
	67.017,75	85.896,55	14.898,80	117.746,10

M. Alujević

Izveštaj tajnika

Rad Sekcije u proteklom razdoblju od redovitog Godišnjeg sastanka (održan 11. travnja 1975.) sastojao se prvenstveno od samostalno organiziranih kolokvija ili u suradnji sa drugim društvima.

Djelatnost se temeljila na dogovorenom programu organizacije kolokvija iz područja znanstvene i stručne problematike interesantne za našu sredinu ili pak od tema edukativnog sadržaja.

Održano je ukupno osam kolokvija od kojih jedan zajednički sa Zborom liječnika Hrvatske Podružnice u Splitu i Društvom inženjera i tehničara u Splitu.

Posjet na kolokvijima je bio u prosjeku 35 slušača, što je više nego u ranijem periodu, te se može smatrati zadovoljavajućim.

Evo redosljeda održanih kolokvija u proteklom razdoblju:

57. B. Težak (Zavod za fizičku kemiju PMF-a, Zagreb — Direktor Referalnog centra Sveučilišta u Zagrebu):
Problematika informiranja u kemiji
58. M. Fleischmann (Šef katedre za kemiju, Sveučilište u Southampton, Engleska):
New Developments in the Study of Electrochemical Interfaces
59. C. J. N. Rekers (tvrtka AKZO, Holandija):
Postupci i tehnološka rješenja za smanjenje gubitaka žive u procesu klor alkalne elektrolize
60. V. Gotovac (Katedra za fiziku, KTF — Split):
Električna svojstva amorfnih poluvodiča
61. D. Adam (»Intertrade« — I.B.M. — Split):
Međunarodni sistem jedinica i njegova upotreba
62. F. Russell (Sveučilište Južna Kalifornija S.A.D.)
Ugrizi i ubodi morskih i drugih životinja
63. R. Krstulović (Zavod za anorgansku tehnologiju, KTF — Split):
Toplina hidratacije cementa, njen značaj i određivanje
64. B. Zajcev (Brodarski institut u Zagrebu):
Suvremena stanovišta projektiranja katodne zaštite morskih brodova

Najveći posjet na kolokvijima vjerojatno je utjecala i praksa redovitog obavljanja o održavanju predavanja u lokalnom listu, a i običaj da se uz poziv članovima Sekcije pošalje i kratak sadržaj teme predavanja. Ipak izborom tema i brojem održanih kolokvija ne možemo biti u cijelosti zadovoljni. Razlog za to je materijalni položaj Sekcije koji je suzio izbor predavača iz drugih, udaljenijih centara, s obzirom na visoke troškove puta. Osim toga treba napomenuti, da i pored potaknute inicijative na prošlom Godišnjem sastanku da će UO Sekcije razmotriti i podržavati svaku ponudu pojedinca ili organizacije o izboru tema i predavača tim više ako se sudjeluje u trošku organizacije kolokvija, a tema i pretpostavljeni nivo odgovara dogovorenom nivou Sekcije, u prošlom razdoblju smo imali samo dva tako organizirana kolokvija (br. 59 i br. 61).

Sekcija za Dalmaciju HKD broji u ovom momentu 143 člana. U proteklom periodu je učlanjeno 15 novih članova. Time možemo samo dijelom biti zadovoljni obzirom na broj novodiplomiranih inženjera kemije i razumnu pretpostavku o mogućnosti postojanja interesa studenata za one teme na kolokvijima koje su šireg edukativnog karaktera. Upravo je u toku pokušaj da se iz ovih redova upiše što više novih članova.

Većina članova plaća redovito članarinu s čime treba i u buduće računati s obzirom na skromne financijske mogućnosti Sekcije. Ovdje treba napomenuti, da osim pripomoći matične organizacije HKD, Zagreb i sakupljenih članarina, Sekcija u proteklom periodu nije dobila sredstva (ni jedan dinar) iz izvora koji su nas do sada financirali (KTF-Split i pojedine privredne organizacije). Pored ovolikog članstva i postojanja u ovoj regiji kemijskih proizvodnih organizacija, svakako da je to neugodna konstatacija.

U proteklom periodu se UO sekcije sastajao dva puta. Pokazalo se korisnim proširiti UO dijelom članova (povjerenika) iz većih privrednih organizacija ili institucija.

Ovo je prva godina rada otkako Sekcija za Dalmaciju Hrvatskoga kemijskog društva posluje pod tim imenom i ima svoj pravilnik. To nas je ponukalo da izradimo nove pečate Sekcije a predstoji nam i akcija tiskanja štampanih materijala (oglasi, koverta, papir za dopisivanje) što će iziskivati znatnija novčana ulaganja.

Sekcija je povezana s matičnim Društvom u Zagrebu, koje nam redovito šalje društvenu publikaciju. Nedavno je HKD u Zagrebu štampao knjigu T. Cvitaš i N. Kallay: »Fizičke i fizičko-kemijske veličine i jedinice Međunarodnog sustava (SI)« što nam je također poslano. Naši predstavnici sudjeluju u radu UO-a i Skupštine Društva u Zagrebu.

Želimo izraziti zahvalnost KTF-u u Splitu za korištenje prostorija i rekvizita prilikom održavanja kolokvija, sastanaka i Godišnjeg sastanka.

Ivka Klarić:

Izvještaj blagajnika

Upravni odbor Sekcije za Dalmaciju HKD predlaže Skupštini na odobrenje financijsko poslovanje za razdoblje od 20.3.1975. god. do 7.4.1976. god.

Prihodi:	1. HKD-Zagreb, pomoć	3.000,00
	2. Članarine	1.595,00
	<hr/>	
	Ukupno	4.595,00
Rashodi:	1. Putni troškovi i troškovi kolokvija	2.558,00
	2. Troškovi god. skupštine	678,25
	3. Troškovi PTT	592,50
	4. Pečat, nacrt Pravila HKD, administrativni služb.	1.200,00
	5. Usluge SDK	10,20
	<hr/>	
	Ukupno	5.038,95
Rekapitulacija:	Prihodi	4.595,0
	Rashodi	5.038,95
	<hr/>	
		— 443,95
	Saldo 20.3. 1975.	3.206,75
	Saldo 7.4.1976.	2.762,80

Prijedlog sastava UO HKD Sekcije za Dalmaciju
za radoblje 1976—1977:

Pročelnik: Ruža Krstulović
Tajnik: Njegomir Radić
Blagajnik: Draga Krpan

Članovi: Marija Kerum »Jugovinil«, Zoja Rudić »MŠC«, Gregorio Pavlović »Dalmacija«, Mira Kaštelan-Vrsalović »Dalmacijavino«, Jadran Niziteo »Dalmacijacement«, Dražen Adam »Intertrade«

M. Kirigin

Izvještaj

sa XVIII godišnje skupštine Sekcije za Rijeku i Istru

Godišnja skupština HKD — Sekcija za Rijeku i Istru održana je 4. III 1976 godine u predavaonici Medicinskog fakulteta u Rijeci.

Prije početka Skupštine, prema običajima održano je predavanje: Predavač: Mladen Šoić, savjetnik u Petrokemu Zagreb

Tema: Društveno-politički aspekti izgradnje petrokemije na riječkoj regiji.

Nakon predavanja tajnik Društva J. Šilipeter predlaže dnevni red:

1. Izvještaj tajnika o radu Društva
2. Izvještaj blagajnika
3. Izvještaj predsjednika Nadzornog odbora
4. Izbor novih organa upravljanja
5. Razno

Izvještaj tajnika — J. Šilipeter

Djelatnost Sekcije HKD za Rijeku i Istru je nastojanje da prikupi i poveže kemičare svih struka, održavanjem kolokvija.

Kako bi se zainteresirao što veći broj članstva, provedena je ove godine anketa o temama predavanja među članovima Društva. Na anketu se odazvao relativno velik broj. Prema mogućnostima Društva nastojat ćemo uskladiti teme i ispuniti želje članova.

Od prošle Skupštine, kada se Društvo reorganiziralo u Sekciju za Rijeku i Istru Hrvatskoga kemijskog društva, Upravni odbor izradio je Pravilnik Sekcije koji je u skladu sa Statutom HKD. Pravilnik je prihvatio Upravni odbor u Zagrebu.

Nadalje, Upravni odbor odobrava nabavku stručnih knjiga najnovijeg izdanja za biblioteku Društva.

U 1975. godini Sekcija omogućuje polazjenje seminara (3 mlađa inženjera) »Metode spektroskopije«, »Metode kromatografije«, koje organizira DKTZ.

Na jednom od sastanaka Upravnog odbora na kojem je prisustvovao Prof. Gertner i Dr Turina osnovana je i Sekcija za analitičku kemiju čiji rukovodioc je Prof. Gall i Prof. V. Štemberger.

Sekcija surađuje sa Farmaceutskim društvom Hrvatske, Društvom matematičara Hrvatske i Prirodoslovnim društvom Hrvatske.

Sjedište sekcije nalazi se na Medicinskom fakultetu u prostorijama Zavoda za kemiju i biokemiju.

Za uspješan rad Sekcija zahvaljuje svim članovima Društva koje svojim prisustvom na sastancima potpomažu rad Društva. Zahvaljujemo Rafineriji nafte Rijeka na dodjeljivanju novčane pomoći, bez koje se aktivnost Društva na bi mogla ni zamisliti, kao i Medicinskom fakultetu na besplatnom korištenju prostorija.

Od prošle Godišnje skupštine do danas održana su četiri kolokvija:

1. 149 kolokvij: 6. III 1975. — Josip Šilipetar, *Velike rafinerije — preduslov za gradnju petrokemije*
2. 150 kolokvij: 18. X 1975. — Dr Srećko Turina, *»Najnovija dostignuća na području kromatografskih analiza«*
3. 151 kolokvij: 13. XI 1975. — Jordan Ravnić, *»Pirroliza naftnih derivata«*
4. 152 kolokvij: 4. III 1976. — Mladen Šoić, *»Društveno politički aspekti izgradnje petrokemije na području Riječke regije«.*

Izvjestaj blagajnika

	Saldo 31. XII 1974. g.	a) Banka	9.540,70	
		b) Blagajna	516,26	
				10.056,96
Prihodi:				
1. Članarine			680.—	
2. Kamate banke			26,70	
3. Refundacija Elektropr.			491.—	
				1.197,70
				11.254,66
Rashodi:				
1. Troškovi kolokvija			3.186,50	
seminari, kotizacija			497,90	
reprezentacija			2.025.—	
2. Plaća honorarnih službenika			48.—	
3. Kancelarijski troškovi			208,60	
4. Poštanski troškovi			3.449,50	
5. Knjige — Mladost			26,55	
6. Bankovni manipulativni troškovi			9.442,05	
				1.812,61
	Saldo 31. XII 1975. g.	a) Banka	1.782,75	
		b) Blagajna	29,86	
				1.812,61

Izvjestaj Nadzornog odbora

Članovi Nadzornog odbora pregledali su knjigu blagajne i banke, te ustanovili da je knjigovodstvo ispravno vođeno, a blagajnički izvještaj vjeran.

Izbor novih organa upravljanja

XVII Godišnja skupština održana je 6. III 1976. g. na kojoj je bio izabran Upravni odbor, a za predsjednika Prof. Cerkovnikov. Kako je u međuvremenu Predsjednik otišao u zasluženu mirovinu i zbog zdravlja teško je mogao obavljati Pred-

sjedničku dužnost, te je zamolio pismom Upravni odbor da poslove Društva obavlja podpredsjednik Doc. M. Kirigin. Iz tih se razloga na ovoj Godišnjoj skupštini ponovo bira novi odbor.

1. V. Gall	6. R. Krainer
2. Gasparini,	7. M. Mastrović
3. M. Kirigin	8. J. Šilipeter
4. B. Knežević	9. M. Volf
5. M. Kolombo	

Pročelnik:

Marijan Kolombo

Zamjenik pročelnika:

Mladena Kirigin

Tajnik:

Josip Šilipeter

Blagajnik:

Margita Mastrović

Nadzorni odbor:

Blažina Đurđica

Vida Štemberger

Branko Marčić

Sjedište Sekcije je i dalje na Zavodu za kemiju i biokemiju Medicinskog fakulteta u Rijeci.

A. Gertner:

Izvještaj

Sekcije za analitičku kemiju HKD

U protekloj 1975 godini aktivnosti Sekcije za analitičku kemiju bile su slijedeće:

1) Održana su dva kolokvija: prof. W. Simon (Švicarska), »Ion Carriers and Ion-selective Electrodes«, te Dr S. Turina, »Najnovija dostignuća u kromatografskoj analizi«.

2) U suradnji s DIT-om organiziran je niz predavanja s područja aparativne analitičke kemije. Predavanja su bila iznimno dobro posjećena, pa će se tom praksom nastaviti.

3) Sekcija je preko svojih delegata sudjelovala u organizaciji »Simpozija o zaštiti čovjekove okoline (Szombathelly), te u organizaciji kongresa za analitičku kemiju (Euroanalysis II) u Budimpešti.

4) U proteklom periodu Sekcija je bila nosilac aktivnosti Komisije za analitičku kemiju Unije, pa je s tim u vezi organizirano savjetovanje pročelnika i predstavnika analitičkih sekcija kemijskih društava Jugoslavije u Zagrebu. Na tom je sastanku postignuto zблиženje različitih gledišta u vezi s nastavom i znanstvenim radom na Sveučilištima.

5) Aktiv Sekcije sastajao se je redovito u reprezentativnom broju. Na tim sastancima diskutirani su problemi nastave analitičke kemije na Sveučilištu kao i mogućnosti bolje organizacije naučnog rada na području analitičke kemije u SRH. Ovi su problemi diskutirani u vezi s tendencijama koje postoje na tim područjima na općem društvenom planu.

Na posljednjem sastanku Sekcije ponovno su izabrani A. Gertner za pročelnika, a S. Turina i M. Široki za članove odbora Sekcije.

E. Reiner:

Izvještaj Biokemijske sekcije

U proteklom periodu biokemičari HKD-a aktivno su učestvovali na sastanku Federacije evropskih biokemijskih društava u Parizu 1975. god. Na tom sastanku svi referati bili su prezentirani kao poster, što su svi učesnici smatrali vrlo pogodnim načinom izlaganja, jer je kontakt između autora i slušača znatno bolji nego pri usmenim izlaganjima.

U prosincu 1975. god. održan je u Zagrebu sastanak inicijativnog odbora za osnivanje jugoslavenskog društva biokemičara. Na tom sastanku dogovoreno je da bi buduće društvo trebalo osnovati na principu saveza društava, odnosno sekcija u pojedinim republikama, odn. pokrajinama.

13—16. septembra 1976. održava se u Portorožu I Kongres biokemije Jugoslavije u okviru Unije kemijskih društava Jugoslavije, s time da je Biokemijska sekcija Slovenskog kemijskega društva organizator. Taj će Kongres obuhvatiti sva područja biokemije, fundamentalna i aplikativna, te je želja organizatora da se tom prilikom dobije pregled područja na kojem se vrše istraživanja i na taj način dobije današnje stanje kod nas. Na tom Kongresu konstituiralo bi se Jugoslavensko biokemijsko društvo, u skladu s odlukom donesenom na sastanku inicijativnog odbora, održanog u Zagrebu u prosincu 1975. god.

U proteklom periodu naši su biokemičari aktivno sudjelovali na jednom sastanku Austrijskog biokemijskog društva u Grazu (listopad 1975.) i na sastanku biokemičara Trsta i Ljubljane, održanom u Ljubljani (siječnja 1976.).

Biokemijska sekcija organizira Jugoslavenski simpozij o enzimima, koji će se održati u okviru sastanka kemičara Hrvatske u veljači 1977., a u odboru su Reiner, Vitale i Lutkić. Ova organizacija će nam poslužiti kao uvod u daljnje djelovanje, jer smo preuzeli obavezu da u 1979. god. organiziramo u Zagrebu FEBS Special Meeting, koji bi obrađivao isto područje na internacionalnom nivou.

Članovi biokemijske sekcije sudjelovat će ove godine na Internacionalnom simpoziju o fermentaciji u Berlinu od 28. 06.—03. 07. 1976. i na Internacionalnom Kongresu IUB u Hamburgu od 25—30. 07. 1976.

Biokemijska sekcija ponovo organizira Ljetnu školu pod naslovom: »Post-synthetic Modification of Biological Macromolecules« u Dubrovniku od 18—22. listopada 1976. Pripreme su u toku. U odboru su Mildner, Ries i Mikulčić.

Sa strane biokemijske sekcije predloženo je HKD-u da izabere za počasne članove prof. Chandru, Aldridgea i Vernona.

U prošlom periodu održana su u organizaciji biokemijske sekcije 6 kolokvija i to od stranih predavača bili su: G. Snatzke (Ruhruniversität Bochum), W. Gilbert (Harvard University), A. Rosenberg (State University Hershey, USA), R. C. Brasted (University of Minnesota, USA), a od domaćih: V. Šunjić (Zagreb) i I. Draganić (Beograd).

Kao odbor Biokemijske sekcije, predlažu se slijedeći članovi: P. Mildner, predsjednik Komisije za biokemiju, E. Reiner, tajnik Komisije za biokemiju i pročelnik Biokemijske sekcije, te odbornici: S. Djokić, M. Fišer-Herman (delegat Jugoslavenskog društva medicinskih biokemičara), S. Iskrić, Ž. Kučan, A. Lutkić (delegat Jugoslavenskog društva za fiziologiju), S. Maričić (delegat Jugoslavenskog društva za biofiziku), B. Ries, V. Simeon i Lj. Vitale. Administrativne poslove vodila bi V. Mikulčić.

J. Čaja

Izveštaj Elektrokemijske sekcije HKD

Rad sekcije u ovom periodu bio je vrlo intenzivan, odvijao se u okviru slijedećih aktivnosti, kao što su organiziranje i sudjelovanje na predavanjima, aktivno sudjelovanje u radu stručnih sastanaka i Simpozija.

Članovi sekcije aktivno su sudjelovali u radu Sastanka kemičara 1975, koji je održan od 12—14. veljače 1975. u Zagrebu. U okviru sastanka organiziran je I. jugoslavenski Simpozij KEMIJA I ENERGETIKA na kojem su članovi sekcije održali više referata.

Od 1. do 4. lipnja 1975. održan je IV. jugoslavenski Simpozij o elektrokemiji u Institutu za zaštitu materijala od korozije i desalinaciju mora JAZU u Dubrovniku. To je redovna manifestacija elektrokemičara Jugoslavije, koja se održava svake druge godine na istom mjestu, ovaj puta u organizaciji Srpskog kemijskog društva. Ukupno je održano 90 referata od čega su 36 referata održali članovi sekcije.

Odmah nakon ovog Simpozija održan je na istom mjestu Međunarodni Simpozij o elektrokemijskom inženjerstvu, koji je bio manifestacija ISE, u organizaciji Unije kemijskih društava. Članovi sekcije sudjelovali su u organizaciji Mitinga

i održali više referata, a Mitingu je prisustvovao veliki broj eminentnih naučnih radnika iz tog područja.

Čitav niz predavanja pozvanih stranih istraživača bile su neovisne akcije poduzete na inicijativu JAZU, Sveučilišta i Instituta »Ruđer Bošković«, pa je i to dio intenzivnog djelovanja jugoslavenskih elektrokemičara.

Slijedeći V. jugoslavenski Simpozij o elektrokemiji 1977. godine trebalo je organizirati Makedonsko kemijsko društvo, koje je međutim u posljednji čas odustalo, zbog toga bi isti trebalo organizirati Hrvatsko kemijsko društvo. Elektrokemijska sekcija pristala je da preuzme organizaciju Simpozija, što bi bio glavni radni zadatak u slijedećem periodu.

Organizator bi bio HKD, Unija kemijskih društava te Međuakademijski odbor kao što je to bilo i do sada.

Predlažemo da se zatraže sredstva za održavanje Simpozija od Republičkog fonda za naučni rad te da B. Lovreček i I. Piljac pripreme kompletan prijedlog programa rada te potrebnih sredstava za održavanje Simpozija.

Za Pročelnika sekcije za slijedeće mandatno razdoblje jednoglasno je izabran Ivan Piljac.

Predlažemo matičnom društvu da Komisiju za elektrokemiju Unije popuni delegatima ovlaštenim predstavnicima matičnih društava.

Z. Janović:

Izvještaj Sekcije za makromolekule

Osnovna aktivnost Sekcije za makromolekule u proteklom periodu odvijala se kroz rad u održavanju stručnih kolokvija uz sudjelovanje domaćih i stranih predavača kao i sudjelovanjem u radu simpozija, seminara i savjetovanja. Održano je ukupno četiri kolokvija od toga su dva održali strani predavači (Prof. O. Vogl i Prof. F. Karasz, oba sa University of Massachusetts, Amherst, U.S.A.). Sekcija aktivno sudjeluje, preko svoja tri člana, u radu Sekcije za makromolekule pri Uniji kemijskih društava Jugoslavije. Ovi su članovi sudjelovali u organizaciji IV Jug. simpozija o kemiji i tehnologiji makromolekula, Ljubljana 29—31. 1. 1975. kao i u pripremni radovima za V Jug. simpozij o kemiji i tehnologiji makromolekula, koji će se održati u Skopju 1—4. 6. 1976. Članovi sekcije bili su ujedno i organizatori Ljetne škole o polimerima pod nazivom »Kemija i tehnologija poliolefina«, koju je organizirao Znanstveni savjet za naftu, JAZU, Dubrovnik 14—18. 4. 1975. g.

Na navedenim manifestacijama sudjelovao je veliki broj članova sekcije, i to stručnim referatima i diskusijama.

U zajednici s Društvom plastičara i gumaraca iz Zagreba Sekcija je preko SKTH bila suorganizator seminara »Metode ispitivanja polimernih materijala«, Zagreb 4—6. 2. 1976. uz sudjelovanje preko 300 sudionika, od toga veliki broj članova sekcije i to kao predavači, voditelji panel-diskusije i sudionici.

B. Sever:

Izvještaj Nastavne sekcije HKD

Rad nastavne sekcije HKD odvija se u okviru rada stručnih aktiva nastavnika osnovnih škola, seminara, kolokvija, takmičenja i održavanja pedagoških dana nastavnika različitih stupnjeva usmjerenog obrazovanja.

Nastavnici osnovnih škola održali su u protekloj godini četiri stručna aktiva, s ciljem da se nastavnici upoznaju s metodama koje omogućuju maksimalnu aktivnost učenika u nastavnom procesu. Raspravljalo se i o tome kako u postojeći program uklopiti teme iz općenarodne obrane i marksizma u nastavi kemije. Nastavnici osnovnih škola održali su petodnevni seminar u Osijeku, gdje su uz obradu stručnih tema posjetili i pogone prehrambene industrije. Nastavnici su pripremali učenike za gradsko, republičko i savezno takmičenje iz kemije — na kojima su učenici sudjelovali pod pokroviteljstvom pokreta »NAUKA MLADIMA«.

Nastavnici škola drugog stupnja prisustvovali su seminaru koji je organizirao Republički zavod za usmjerenno obrazovanje da bi se nastavnici upoznali s nastavnim programom za dvogodišnje učenje kemije. Seminar je bio organiziran na PMF,

u Zavodu za opću i anorgansku kemiju. O realizaciji programa tzv. »osnove« bilo je govora i na pedagoškom danu održanom na gimnaziji »Trešnjevka«. Bila su održana i dva kolokvija, jedan je održao dr. Cvitaš na temu: »Molekule i zračenje« a drugi dr. Sikirica na temu: »Karakteristike metala«.

Pokret »NAUKA MLADIMA« organizirao je i takmičenje učenika škola drugog stupnja u svibnju 1975. godine za koje su članovi sekcije sastavljali zadatke i bili članovi republičke komisije na takmičenju. Veća aktivnost članova sekcije bila je usmjerena na izradbu programa za izbornu nastavu, koja se već održava u nekim školama, a obvezatno će se uvesti u reorganiziranu školu koja će davati određena usmjerenja. Odabrana su područja koja će se izučavati u okviru izborne nastave za I, II, III i IV godinu učenja kemije, a već je i izrađen program izborne nastave za prvu i drugu godinu učenja kemije.

Nastavna sekcija održala je svoj godišnji sastanak na kojem su članovi osim stručnog predavanja bili informirani i o predstojećem stručnom usavršavanju, koje će započeti sa radom u ljeto 1976.

V. Škarić:

Izveštaj Sekcije za organsku kemiju

Sekcija za organsku kemiju djeluje u okviru Hrvatskoga kemijskog društva od 1973. godine preko svog odbora čiji su članovi: I. Butula, K. Jakopčić, V. Jarin, Z. Majerski, D. Stefanović, V. Škarić i M. Štromar. Odbor predlaže za svoje nove članove G. Karlović iz »Plive« i Z. Katovića iz Kemijskog kombinata.

Odbor sekcije i po sastavu i djelovanju ima zajedničke ciljeve s odgovarajućim odborima SKTH.

Odbor sekcije je i u ranijem izvještaju naglasio svoju spremnost u traženju optimalnih uvjeta razvoja organske kemije u Zagrebu. Vrlo veliki udjel organske kemije u nacionalnom dohotku zavređuje pažnju, ali i solidnije okupljanje organskih kemičara. Konstituirane samoupravne interesne zajednice i ostale prateće službe mogu naći mnoge pomoći u Hrvatskom kemijskom društvu i njegovim specijaliziranim sekcijama.

Članovi odbora sekcije su zbog izloženih razloga dobili zaduženje koje ih pravi spremnim u rješavanju niza zadataka, posebno oko izgradnje novih istraživačkih i nastavnih kapaciteta kao i u organiziranom nabavljanju krupne i skuplje opreme potrebne za suvremeniji rad na području organske kemije i njene tehnologije.

Mnoge aktivnosti Sekcije organske kemije, kao što su predavanja, kolokviji i nastavne djelatnosti pri fakultetima i Sveučilištu nisu uvijek registrirane. Potrebno je stoga da pozivi koji se odnose na predavanja ili slične aktivnosti organske kemije budu označeni i sa sekcijom kao sunosiocem.

HKD i članovi sekcije za organsku kemiju u velikoj mjeri sudjeluju u organiziranju i obavljanju nastave iz postdiplomskog studija, posebno u smjeru organske kemije. Osim toga javna predavanja u sklopu postdiplomske nastave vrlo se često organiziraju za studente, članove društva i radne organizacije preko sekcije, odnosno HKD.

Moramo naglasiti da je nabavka ^{13}C -NMR-spektrometra, prvog instrumenta takove vrste u SRH potpomogla Sekcija za organsku kemiju. Važnost ovog instrumenta u određivanju strukture prirodnih i sintetiziranih spojeva okupila je SIZ-II, INA-razvoj, INA-Naftaplin, Saponia, Institut »Ruđer Bošković« i Sveučilište (PMF, Farmaceutsko-biokemijski i Tehnološki fakultet). Isto tako tehnike CD i ORD u IRB zavređuju više angažiranja organske kemije sa ciljem da takvi u našoj zemlji malobrojni instrumenti budu pristupačniji i daleko više eksploatirani.

Što se tiče informiranja moramo naglasiti da sekcija organske kemije nije dobila preko svog odbora niti jedan podatak o namjeranim sastancima (kongresima, simpozijima i sličnim) koji se kao što to sada znamo spremaju na svim Jugoslavenkim nivoima i to skoro istovremeno. Naše nezadovoljstvo može se tumačiti i time što sve te značajne manifestacije mogu u velikoj mjeri doživjeti neuspjeh, ako im se prilazi s uskih stajališta pojedinaca.

Odbor sekcije je na svojoj sjednici od 5. 04. 1976. istaknuo potrebu daljnjeg unapređivanja rada sekcije, kao i šire okupljanje organskih kemičara. Na istom sastanku za predsjednika sekcije u narednom periodu predložen je dr V. Škarić, pa molimo Skupštinu da taj prijedlog kao i nadopunu članova prihvati.

A. Dürriigl:

Izvještaj Sekcije za spektrokemiju

U proteklom je razdoblju rad sekcije bio uglavnom usmjeren na suradnju i pomoć mladim kolegama u raznim ustanovama, a posebno u industriji. Pojedini su članovi sekcije sudjelovali pri izboru opreme i vrste instrumenata za laboratorije, a neki stalno stručnim savjetima rade na rješavanju problematike i usavršavanju mlade generacije spektrokemičara. Na taj će način, vjerujemo, porasti u njih interes, te će naša sekcija dobiti više novih članova.

Nažalost izostao je drugi vid rada sekcije, onaj stručno-edukativni, a to su kolokviji. Održan je samo jedan (T. Clerc, ETH Zürich; »Computer aided interpretation of Spectroscopic data«). U narednom razdoblju trebalo bi dalje raditi na realizaciji programa, koji bi uglavnom obuhvatio:

- jaču suradnju s ostalim srodnim sekcijama na stručnom i organizacijskom polju,
- angažman domaćih stručnjaka pri održavanju kolokvija i ostalih vidova edukacije,
- suradnju s mladim kolegama iz ustanova i industrije te njihovo angažiranje u radu sekcije.

U narednom će periodu pročelnik sekcije biti Antun Dürriigl a tajnik Zdravka Ledić, Pliva.

Z. Maksić:

Izvještaj Sekcije za teorijsku kemiju

Aktivnost članova sekcije za teorijsku kemiju vršila se u proteklom periodu u okviru redovitih tjednih seminara koji su se održavali svakog četvrtka u prostorijama Instituta »Ruđer Bošković«. Ti su seminari organizirani u zajednici s Laboratorijem za fizičko-organsku kemiju IRB i Zavodom za organsku kemiju i biokemiju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu. Veliku zaslugu za ostvarenje ovog oblika suradnje ima D. Sunko. Broj članova sekcije za teorijsku kemiju praktički se podudara s brojem članova Grupe za teorijsku kemiju IRB kojem treba pridodati pojedince iz nekoliko srodnih laboratorija. To ima svoje dobre ali i loše strane. Dobra strana ove koncentracije članova na jednom mjestu sastoji se u tome što se lako mogu organizirati seminari, predavanja, kolokviji ili konzultacije. Loša strana je u tome što sekcija nije uspjela privući veći broj članova. Ipak, djelatnost sekcije za teorijsku kemiju možemo nazvati uspješnom jer su seminari okupljali širu publiku i bili su u pravilu vrlo dobro posjećeni. Dijapazon obrađenih tema na seminarima bio je vrlo širok. On se proteže od teorijske fizike s jedne strane do eksperimentalnih rezultata koje pružaju spektroskopske tehnike kao što su NMR, ESR, PES itd. Nadalje, on mora poznavati reakcijske mehanizme i odgovarajuće eksperimentalne podatke da bi o kemijskim reakcijama mogao nešto reći s teorijskog stajališta. Zbog toga smatram ovu interakciju, koja je postignuta s jednim dijelom naše organske kemije, izvanredno značajnom. Treba nastojati da se ona proširi i na anorgansku kemiju prema kojoj se pomiče interes današnje kvantne kemije. Od brojnih seminara, koje je nemoguće sve nabrojati, treba izdvojiti izlaganja T. Živkovića o teoriji katastrofa i nekim problemima teorije matrica gustoće, zatim prikaz J. Hendekovića o izvornoj metodi proračuna energije korelacije elektrona u molekulama, seminare S. Bosanca o teoriji reaktivnih raspršenja te niz kolokvija o primjeni teorije grafova u kemiji i teoriji hibridizacije atomskih orbitala. Na kraju treba istaknuti istup članova sekcije s velikim brojem referata na Sastanku kemičara Hrvatske 1975. g. te značajno učešće u publicističkoj znanstvenoj aktivnosti u časopisu *Croatica Chemica Acta* kao i u formiranju posebnog broja »Prirode«, koji je posvećen 90. obljetnici Hrvatskog prirodoslovnog društva i 100. obljetnici prvoga kemijskog laboratorija.

Za slijedećeg pročelnika sekcije izabran je Dr. A. Graovac.

N. Kallay:

Izvještaj Komisije za terminologiju, jedinice i simbole
Hrvatskoga kemijskog društva

Na temelju odluke Upravnog odbora Hrvatskoga kemijskog društva od 23. rujna 1974. izvršena je anketa (među članovima HKD) o osnivanju Komisije za terminologiju, jedinice i simbole (KTJS).

Osnivački sastanak održan je 13. prosinca 1974. godine u prostorijama Centralne kemijske biblioteke. Dogovoreni su slijedeći zadaci KTJS:

1. poticanje, organizacija i koordinacija rada na kemijskoj terminologiji
2. suradnja s IUPAC
  - a) primjena preporuka IUPAC
  - b) utjecaj na preporuke IUPAC
3. suradnja s Jugoslavenskim zavodom za standardizaciju na izradi standarda za veličine i jedinice
4. izdavanje preporuka (odabiranje autora, redakcija i recenzija)
5. prikupljanje potrebnih publikacija.

Osnovano je šest komisija i to:

Komisija za terminologiju, jedinice i simbole fizičke kemije:
predsjednik N. Kallay, 23 člana i 11 savjetnika.

Komisija za terminologiju i nomenklaturu anorganske kemije:
predsjednik Vl. Simeon, 6 članova i 5 savjetnika

Komisija za terminologiju i nomenklaturu organske kemije:
predsjednik V. Rapić, 7 članova i 2 savjetnika

Komisija za terminologiju i nomenklaturu biokemije:
zadužuje se A. Lutkić, 5 članova i 3 savjetnika

Komisija za terminologiju analitičke kemije:

zadužuje se sekcija za analitičku kemiju Hrvatskoga kemijskog društva, 0 članova, 6 savjetnika

Komisija za terminologiju kemijskog inženjerstva:

predsjednik G. Bach-Dragutinović
počasni predsjednik R. Podhorsky

Rad komisija koordinirat će Središnja komisija (KTJS), predsjednik je T. Cvitaš. Članovi Središnje komisije su predsjednik (T. Cvitaš), predsjednici svih komisija, predstavnik u Uniji kemijskih društava Jugoslavije (H. Iveković) te po jedan član Upravnog odbora Hrvatskoga kemijskog društva i Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske.

Pri Komisiji će se formirati Savjet sastavljen od stručnjaka srodnih područja i lingvista.

Tajnik Komisije za terminologiju, jedinice i simbole je I. Fišer.

Do danas je urađeno slijedeće:

PUBLIKACIJE

Preporuke HKD: objavljeno 1, u pripremi 2

Primjedbe na nacрте preporuka IUPAC: 4

Primjedbe na preporuke IUPAC: 1

Prijedlozi preporuka IUPAC: 2

Primjedbe na prijedlog Zakona o mjernim jedinicama i mjerilima SFRJ: 1 (uglavnom su usvojene)

Primjedbe na prijedloge JUS: 3

Prijedlog JUS o veličinama i jedinicama: 13 dijelova jednog standarda (u pripremi)

Članci: 7

PREDAVANJA: 3 (i dva u programu za 1976.)

Ovdje treba istaknuti predavanje Prof. M. L. McGlashana održano u Zagrebu siječnja 1976.

DISKUSIJE: 1 (o količini tvari, molu i brojnosti)

SURADNJA: Komisija za terminologiju jedinice i simbole Hrvatskoga kemijskog društva KTJS/HKD surađuje s International Union of Pure and Applied Chemistry,

Savezni zavod za mjere i plemenite kovine, Jugoslavenski zavod za standardizaciju, Zajednica prirodoslovnih društava SRH, Društvo matematičara i fizičara SRH i Savez kemičara i tehnologa Hrvatske. Ovdje treba spomenuti da je u zajednici sa spomenutim Društvom matematičara i fizičara osnovana Radna grupa za izradu prijedloga JUS o veličinama i jedinicama i da je tako okupljen velik broj raznovrsnih stručnjaka (uže članstvo 28, šire oko 50).

Komisija za nomenklaturu i terminologiju organske kemije nije uspjela u nastojanju da objedini djelatnost s odgovarajućom komisijom Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske.

V. Škarić:

Izvještaj nadzornog odbora

Novčano poslovanje Hrvatskoga kemijskog društva u 1975. godini vođeno je uredno i dokumentirano preko računa blagajne, žiro računa, izdvojenih računa i deviznog računa.

Pregled prihoda i rashoda kao i salda iskazano u izvještaju blagajnika Godišnjoj skupštini odgovara knjigovodstvenom stanju i dokumentaciji.

Poslovanje u 1975. godini uglavnom se kretalo u okviru proračuna iako neke stavke imaju većih nepredviđenih odstupanja.

Ukupni prihodi veći su od ukupnih rashoda, a saldo na dan 31. 12. 1975. godine iznosio je 459.984,34 dinara i u valuti na posebnim računima:

US \$ 18.951,29, Lstg 57,38, Can \$ 24,14, Sfrs 1.584,68 i Hfl 60,06.

Nadzorni odbor utvrđuje, da je poslovanje Društva bilo uspješno i da se vodilo u redu.

D. Keglević podnijela je izvještaj o radu Unije kemijskih društava Jugoslavije. Na posljednjem sastanku Plenuma Unije održanom svibnja 1975. u Sarajevu glavna tema bio je 1. Kongres industrijske kemije koji će se održati u Skopju u lipnju 1976., te pokretanje novog časopisa Yugoslav Chemical Papers, na inicijativu Srpskoga kemijskog društva.

B. Težak podnio je izvještaj o radu Evropske federacije kemijskih društava kao predstavnik Jugoslavije u toj Federaciji.

A. Šolc pozdravlja Skupštinu u ime Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske. Suradnja SKTH-a i HKD-a zadovoljava, unatoč manjim nesporazumima, kao npr. u Komisiji za terminologiju. SKTH radi intenzivno na organizaciji Sastanka kemičara Hrvatske u veljači 1977. Postoje izvjesne poteškoće uslijed nekoordiniranosti akcija pojedinih društava unutar Unije, kao što je gotovo istovremeno održavanje Simpozija organske kemije u Beogradu u organizaciji Srpskog kemijskog društva.

Ad 3) Predsjednik P. Mildner otvorio je diskusiju o izvještajima.

B. Kamenar je postavio pitanje, da li Unija može utjecati na problem koji je nastao istovremenim održavanjem Simpozija organske kemije u Beogradu i Sastanka kemičara Hrvatske u Zagrebu. Predsjednik Unije D. Sunko odgovorio je da se takvi simpoziji održavaju redovito uz godišnje sastanke SHD, tradicionalni su, vrijeme održavanja ne može se promijeniti, a kalendar skupova Unije poznat je dvije godine unaprijed.

Druga glavna tema diskusije bilo je izlaženje novog časopisa »Yugoslav Chemical Papers«. Na primjedbu A. Graovca da u prvom broju časopisa nije bila zastupljena »Kemija u industriji«, I. Butula odgovorio je da se redakcija »Kemije u industriji« ne slaže s koncepcijom ovakvog časopisa i za sada ne želi sudjelovati u njemu. D. Keglević objašnjava, da je do izlaženja YCP-a došlo na inicijativu SHD-a, da je izašao prvi broj, te da će se tek nakon prve godine izlaženja, koja je pokusna, razmotriti sve primjedbe. N. Trinajstić smatra da takav časopis nema opravdanja i da bi bilo bolje izdavati Yugoslav Chemical Letters. D. Sunko dopunio je objašnjenje D. Keglević o novom časopisu napomenom da sadašnji oblik nije definitivni, poželjni su dobranamjerni savjeti i primjedbe, te da se prilikom sastanka u Skopju u lipnju 1976. donese sud o časopisu.

B. Lovreček obavještava Skupštinu, da je Makedonsko kemijsko društvo trebalo održati redovni Unijin Simpozij za elektrokemiju, ali je nedavno odustalo od organizacije. Sekcija za elektrokemiju preuzet će na sebe organizaciju Simpozija, ali zbog kratkoće vremena bit će poteškoća, pa je potrebna pomoć HKD i Unije

Ad 4) Nije bilo prijedloga.

Ad 5) Na prijedlog predsjednika P. Mildnera, Skupština je jednoglasno dala razrješnicu Upravnom, Redakcijskom i Nadzornom odboru.

Ad 6) Dosadašnji Upravni odbor predložio je Skupštini slijedeću listu funkcionara Društva za mandat od 1976—1978. Sastav predložene, izglasane i izabrane liste je ovaj:

UPRAVNI ODBOR

Predsjednik	Boris Kamenar
Potpredsjednik	Pavao Mildner
Tajnik	Ivica Ružić
Blagajnik	Krešimir Jakopčić
Glavni urednik	Božo Težak

ODBORNICI

Krešimir Humski (SKTH)	Nikola Kallay
Dina Keglević	Marijan Pribanić
Zlatko Meić	Meri Bezjak (studentica Tehnol. fak.)
Nenad Trinajstić	Zlatko Bačić (student, PMF)

ODBORNICI — PROČELNICI SEKCIJA

Antun Gertner (analitička kemija)	Božo Težak (površinske pojave i kolo-
Elsa Reiner (biokemija)	dika)
Ivan Piljac (elektrokemija)	Antun Dürriegl (spektrokemija)
Zvonimir Janović (makromol. kemija)	Antun Graovac (teorijska kemija)
Blanka Sever (nastava kemije)	Ruža Krstulović (Split)
Vinko Škarić (organska kemija)	Marijan Kolombo (Rijeka)

NADZORNI ODBOR

Dionis Sunko	Zamjenici: Branko Lovreček
Vinko Škarić	Zlata Štefanac
Smiljko Ašperger	Danko Škare

SUD ČASTI

Pavao Mildner	Radoslav Despotović
Rikard Podhorsky	Igor Dvornik
Mihovil Proštenik	Milan Herak
Ljubo Trinajstić	Mladen Deželić
	Dina Keglević

GLAVNI UREDNIK

Božo Težak

UREDNIK

Siniša Maričić

POMOĆNI UREDNICI

Zvonimir Maksić
Marijan Pribanić

TAJNIK

Dina Keglević

POMOĆNI TAJNIK

Vera Mikulčić

ČLANOVI REDAKCIJSKOG ODBORA

Ivan Butula
Tomislav Cvitaš
Gjuro Deželić
Ljubomir Jeftić
Boris Kamenar
Leo Klasinc
Zdenka Konrad
Željko Kućan
Boris Matković
Zlatko Meić
Matko Orhanović

Ivan Piljac
Nevenka Pravdić
Veljko Pravdić
Mladen Proštenik
Vladimir Rapić
Elsa Reiner
Ivica Ružić
Vladimir Simeon
Zlata Štefanac
Nenad Trinajstić

ČLANOVI REDAKCIJSKOG SAVJETA

Krešimir Balenović
Aleksandar Bezjak
Aleksandar Despić
Mladen Deželić
Ivan Filipović
Vera Gall
Drago Grdenić
Hrvoje Iveković
Miroslav Karšulin
Olga Lahodny-Šarc

Branko Lovreček
Darko Maljković
Pavao Mildner
Mirko Mirnik
Mihovil Proštenik
Milan Randić
Petar Strohal
Dionis Sunko
Vinko Škarić
Miha Tišler

Skupština je jednoglasno prihvatila predložene članove Upravnog, Redakcijskog i Nadzornog odbora, te Suda časti.

B. Kamenar zahvaljuje na izboru za predsjednika HKD-a, te preuzima daljnje vođenje Skupštine.

Ad 7) P. Mildner, u ime Sekcije za biokemiju i uz podršku dosadašnjeg UO predlaže da se prof. P. Chandra iz Frankfurta izabere za počasnog člana HKD-a, te daje obrazloženje, navodeći da je prof. Chandra istaknuti znanstveni radnik, te da održava značajne kontakte s našom sredinom. Sekcija će također predložiti za počasne članove profesore C. A. Vernona (London) i W. N. Aldridgea (London) kada skupi sve potrebne podatke. Skupština je prihvatila prijedlog uz jedan uzdržan glas.

Ad) 8) Z. Meić obavještava Skupštinu o teškoj stambenoj situaciji T. Cvitaša, te da će Upravni odbor poslati dopis Cvitaševoj matičnoj ustanovi Institutu »Ruđer Bošković« i Sveučilištu, da pomognu rješenju njegovog stambenog pitanja. Skupština je jednoglasno podržala ovaj prijedlog.

Z. Meić obavještava Skupštinu da će se 21. travnja 1976. na zgradi gdje je prije 100 godina otvoren prvi kemijski zavod Sveučilišta u Zagrebu, u Novoj Vesi 1, u 11 sati otkriti spomen-ploča koju podižu Sveučilište, Hrvatsko kemijsko društvo, Farmaceutsko društvo Hrvatske i Zavod za povijest prirodnih matematičkih i medicinskih znanosti JAZU. Istog dana u 18 sati održat će se Svečana akademija u predavaonici Zavoda za organsku kemiju i biokemiju PMF-a, Strossmayerov trg 14.

Skupština je završila radom u 19.45 sati.

KOLOKVIJI HRVATSKOGA KEMIJSKOG DRUŠTVA

U 1975. godini održani su ovi kolokviji:

Kolokvij HKD, održan 15. siječnja:

V. Šunjić, *Istraživanje kiraliteta 1,4-benzodiazepina*

Zajednički kolokvij HKD i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 18. veljače:

D. M. Piatak (Northern Illinois University, DeKalb, Ill. USA), *Structure and Synthesis of Corolladiol, a New Tetracyclic Triterpene from Euphorbia Corollata*

Zajednički kolokvij HKD i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 27. veljače:

H. Hopf (Universität Karlsruhe), *Isomerization and Addition Reactions of Acyclic Isomers of Benzene*

Kolokvij HKD, održan 31. ožujka:

K. Strunjak, *Osnovni pokusi iz područja biokemije (probava)*

Zajednički kolokvij HKD i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 8. travnja:

V. Thaller (Oxford), *Metode izolacije prirodnih spojeva*

Zajednički kolokvij HKD i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 9. travnja:

V. Thaller (Oxford), *Metode izolacije prirodnih spojeva*

Zajednički kolokvij Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske i HKD, održan 8. travnja:

F. Karasz (University of Massachusetts, Amherst, USA), *The Glass-transition Temperature in Polyethylene*

Kolokvij HKD, održan 11. travnja:

G. S n a t z k e (Ruhruniversität Bochum, Lehrstuhl für Strukturchemie), *Circular-dichroismus Polysubstituierter Benzolderivate*

Kolokvij HKD, održan 14. svibnja:

E. O s a w a (Institut für Organische Chemie der Universität Karlsruhe, Karlsruhe), *Application of Molecular Mechanics Calculations to Organic Chemistry*.

Zajednički kolokvij Instituta »Ruđer Bošković« i HKD, održan 16. svibnja:

R. deLevie (Georgetown University, Washington, D.C. USA), *Ion Transport Through Ultrathin Membranes*

Zajednički kolokvij Instituta »Ruđer Bošković« i HKD, održan 16. svibnja:

J. K. Taylor (Analytical Chemistry Division, National Bureau of Standards, Washington, D.C. USA), *Environmental Analysis Research at the United States National Bureau of Standards*

Kolokvij HKD, održan 19. svibnja:

T. Cvitaš, *Molekule i zračenje*

Zajednički kolokvij HKD i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 16. lipnja:

W. Gilbert (Biological Laboratory, Harvard University, USA), *Control of Genes by Repressors*

Zajednički kolokvij HKD i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 17. lipnja:

A. Rosenberg (Milton S. Hershey Medical Center, Department of Biochemistry, State University Hershey, Penna. USA), *The Role of Sialic Acid and Sialidase in Oncogenic and Normal Cells*

Zajednički kolokvij HKD i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 18. lipnja:

A. Rosenberg, *Cell Surface and Tumorigenicity of Mammalian Cells*

Kolokvij HKD, održan 18. lipnja:

T. Clerc (Eidgenössische Technische Hochschule, Zürich), *Computer Aided Interpretation of Spectroscopic Data*

Zajednički kolokvij HKD, Instituta »Ruđer Bošković« i Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, održan 2. srpnja:

J. K. Crandall (Indiana University, Indiana, USA), *Substituent Effects in ¹³C NMR*

Zajednički kolokvij HKD i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 8. srpnja:

I. Draganić (Institut »Boris Kidrič«, Beograd-Vinča), *Kemijska evolucija prebiološkog svijeta*

Kolokvij HKD, održan 6. rujna:

M. Kreevoy (University of Minnesota, Minneapolis, USA), *Reactions of BH₄⁻ in Acidic Solution*

Zajednički kolokvij HKD i Instituta za kemiju Sveučilišta, održan 10. rujna:

R. C. Brasted (University of Minnesota, Minneapolis, USA), *Techniques and Technology of Education. A Survey of the Past Two Decades*

Zajednički kolokvij HKD, Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske, Instituta »Ruđer Bošković« i Centra za postdiplomski studij Sveučilišta, održan 8. listopada:

H. J. Monkhurst (Department of Chemistry University of Utah, Salt Lake City, USA), *Electronic Structure of Two- and Three-dimensional Crystals*

Zajednički kolokvij HKD, Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske, Instituta »Ruđer Bošković« i Centra za postdiplomski studij Sveučilišta, održan 13. listopada:

H. Bock (Universität Frankfurt), *Beach Theory*

- Zajednički kolokvij HKD, Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske, Instituta »Ruđer Bošković« i Centra za postdiplomski studij Sveučilišta, održan 14. listopada:
H. Bock (Universität Frankfurt), *Beach Theory*
- Zajednički kolokvij HKD, Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske, Instituta »Ruđer Bošković« i Centra za postdiplomski studij Sveučilišta, održan 15. listopada:
H. Bock (Universität Frankfurt), *Photoelectron Spectra and Molecular Properties*
- Zajednički kolokvij HKD, Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske, Instituta »Ruđer Bošković« i Centra za postdiplomski studij Sveučilišta, održan 16. listopada:
H. Bock (Universität Frankfurt), *Bonding Problems in Compounds of Phosphorus and Silicon*
- Zajednički kolokvij HKD i Sveučilišta u Zagrebu, održan 8. prosinca:
W. Simon (Eidgenössische Technische Hochschule, Zürich), *Ion Carriers and Ion-Selective Electrodes*
- Zajednički kolokvij HKD i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 29. prosinca:
E. Matijević (Clarkson College of Technology, Potsdam, N. Y., USA), *Anorganski lateksi: novo područje koloidne kemije.*

NOVI ČLANOVI HRVATSKOGA KEMIJSKOG DRUŠTVA UČLANJENI 1975. GODINE

- Blažina Radmila*, student, Marjanovićeve prilaz 9/III, 41020 Zagreb
- Božić Alemka*, dipl. ing. kemije, Zavod za organsku kemiju i biokemiju PMF, Strossmayerov trg 14, stan: 41410 Velika Gorica, Galženica obj. c/VIII
- Cukrov Višnja*, dipl. ing. kemije, Poduzeće za promet i preradu žitarica »Krka«, 59000 Šibenik, stan: Dubrovačka 5
- Dürriegl Antun*, dipl. ing. kemije, »Pliva«, Kontrolno-analitički sektor, Fizikalni odjel, stan: Jurjevska 25, 41000 Zagreb
- Eisenhuth Neda*, dipl. ing. tehnologije, »Pliva« 41000 Zagreb, L. Ribara 89, KAS
- Fink Krešimir*, dipl. ing. kemije, Teslička 53/I, 41000 Zagreb
- Franceschi Dobrila*, dipl. ing., »Dalmacija«, Tvornica karbida i ferolegura, 58315 Dugi Rat, stan: ul. Mile Gojsalić 2, 58310 Omiš
- Ivanšić Zlatka*, dipl. ing. kemije, »Pliva«, L. Ribara 89, 41000 Zagreb, stan: Hanamanova 1, 41000 Zagreb
- Jonke Mladen*, dipl. ing. kemije, Tvornica lijekova — Bremen, stan: Neuwiederstr. 1/VIII 28 Bremen 44, BRD
- Kulenović Srđanka*, dipl. ing. kemije, asistent PMF, stan: Kuhačeva 13, 41000 Zagreb
- Lahodny-Šarc Olga*, prof. dr. ing., Tehnološki fakultet, Zavod za fizikalnu kemiju, Marulićev trg 20, 41000 Zagreb
- Ledić Zdravka*, dipl. ing. kemije, »Pliva«, Kontrolno-analitički sektor, Fizikalni odjel, L. Ribara 89, stan: Vlaška 102, 41000 Zagreb
- Lukić Ratko*, student, Tehnološki fakultet, stan: Stud. dom »Cvjetno naselje« 211/II, 41000 Zagreb
- Marić Ljiljana*, mr. kem., Zavod za analitičku kemiju PMF, Strossmayerov trg 14, 41000 Zagreb
- Marković Nada*, dipl. ing. kemije, Kemijski kombinat Chromos-Katran-Kutrilin, OOUR-istraživanje, Žitnjak bb, 41000 Zagreb
- Maul Vlasta*, dipl. ing. kemije, Zavod za analitičku kemiju, Strossmayerov trg 14, 41000 Zagreb
- Međimorec Vladimir*, student, Tehnološki fakultet, stan: Ranjinina 4, 41000 Zagreb
- Mikac Josip*, student PMF, stan: Rudeška 75, 41000 Zagreb
- Mildner Boris*, dipl. ing., Gustav-Emden Zentrum der biologischen Chemie, Abt. für Molekularbiologie, Theodor Kai 7, 6000 Frankfurt a. M., BRD
- Miletić Irene*, student, stan: Karla Kranjca 10, 51420 Labin
- Nadlački Milanka*, student, stan: Marjanovićeve prilaz 9/III, 41020 Zagreb
- Novosel-Radović Vjera*, dipl. ing. kemije, »Željezara Sisak«, OOUR Institut za metalurgiju, stan: Matije Gupca 11, 44000 Sisak

- Pelicarić Bojana*, ing., Inst. za medicinska istraživanja, Moše Pijade 158, stan: Tvrtkova 4, 41000 Zagreb
- Penjalov-Komadinić Miroslava*, ing. 57000 Zadar, stan: Frane Alfirović 2/3 57000 Zadar
- Pokrić Biserka*, dr kem. nauka, Inst. »R. Bošković«, Bijenička 54, 41000 Zagreb
- Sudžuković Zlatan*, dipl. ing. biotehnologije, »Krka«, inst. za biosintezo, 68000 Novo Mesto
- Velenik-Oliva Alka*, dr fizike, Laboratorij za eksperimentalnu medicinu, stan: Domagojeva 2, 41000 Zagreb
- Vojković Vlasta*, mr. kemije, Zavod za analitičku kemiju, Strossmayerov trg 14, 41000 Zagreb
- Žinić Mladen*, mr. kemije, Katedra za organsku kemiju, Farmaceutsko-biokemijski fakultet, A. Kovačića 1, 41000 Zagreb